

TEŠKO ISKORJENJIVO Javnost osudila notorno seksističku izjavu ministra zdravstva

I Kujundžić na listi seksista među državnim dužnosnicima

Bojana Genov kaže da »autori ovakvih izjava često ne razumiju što su rekli«. Pomaka u iskorjenjivanju seksizma ne vidi, a dok se javne osobe tako ponašaju, teško je išta očekivati od prosječnoga građanina

Ljerka BRATONJA
MARTINOVIĆ

ZAGREB ▶ Komentaram upućenim ravnateljju KB-a Dubrava, da je njemu »lako jer ima mladu i lijepu glavnu sestru«, ministar zdravstva Milan Kujundžić priključio se podugoj listi seksista među državnim dužnosnicima, na kojoj su ministri zdravstva proteklih godina odigrali značajnu

“ Izjava ministra se temelji na seksističkom poimanju ženske uloge isticanjem, za medicinsku sestru, potpuno nevažnih karakteristika

Višnja Ljubičić, pravobraniteljica za ravnopravnost spolova

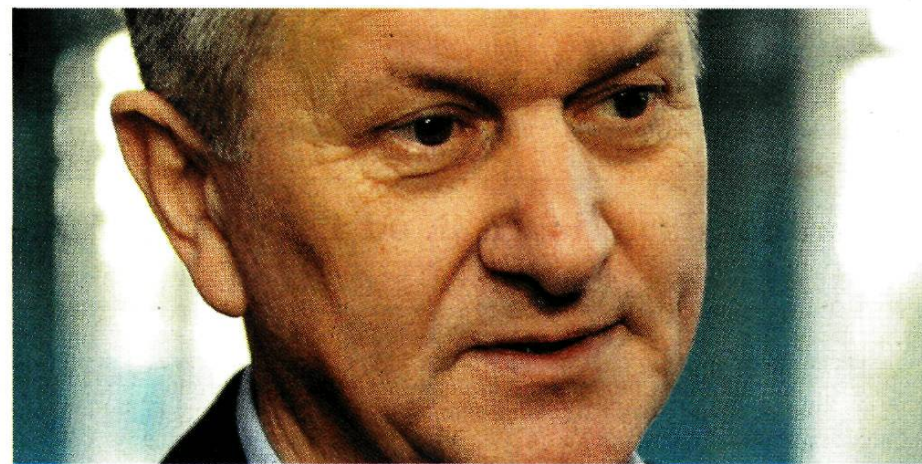
ulogu. Kujundžić je notorno seksističku poruku kolegi nonšalantno dobacio prilikom posjeta KB-u Dubrava u nedjelju, a zabilježili su je mediji koji su u auli bolnice čekali ministrovu izjavu.

– Lako je tebi kad imaš mladu i lipu glavnu sestru – rekao je Kujundžić pozdravljajući ravnatelja koji ga je dočeka u pratnji sestre i tako još jednom pokazao da je seksizam u našoj politici teško iskorjenjiv.

Lavina reakcija

Posljednji takav ispad jednog čelnika zdravstvenog resora dogodio se 2015. godine, kada je tadašnji ministar zdravstva Siniša Varga prilikom dodjele zahvalnice za najliječnika i najsestru, odijevajući dobitnici sestrinsku kutu, izjavio: »Volimo da su sestre u pripijenom«.

Zbog te se izjave, koja je izazvala lavinu reakcija, Varga javno ispričao svim

Lako je tebi kad imaš mladu i lipu glavnu sestru – poručio je ravnateljju KB-a Dubrava ministar Milan Kujundžić

medicinskim sestrama. Ostavku, koju je od njega tražio tada oporbeni HDZ, nije ponudio. U HDZ-u su tada tvrdili da »isprika nije dovoljna, jer funkcija ministra zdravstva nosi sobom odgovornost javne osobe«.

– Ovim ekscesom Varga je

pokazao da nije u stanju upravljati zdravstvom u ovim teškim i odgovornim vremenima te da ne može kontrolirati ni vlastito ponašanje, ni ono što govori niti ono što čini – poručivao je tada HDZ-ovac Ivan Čelić, tvrdeći da se radi o teškoj uvredi svim medicinskim sestrama u zemlji... Čelić je danas nešto umjereniji i ne zaziva sankcije protiv stranačkog kolege.

– Ja tako nešto nikad ne bih izjavio, u javnom prostoru je previše stereotipa o ženama pa javne osobe moraju biti osobito pažljive u davanju komentara koji mogu biti dvosmisleni – komentira Čelić. Iako takve izjave ne smatra primjerenima, o konzekvencama koje bi Kujundžić zbog toga trebao snositi ne želi govoriti jer, kako kaže, nije vidio spornu izjavu.

Najveći je problem što se seksističke izjave kod nas ne prepoznaju kao seksizam, upozorava Bojana Genov iz Ženske mreže.

– Autori ovakvih izjava često ne razumiju što su rekli. Oni će reći: »Ja ne diskriminiram žene, ja volim žene«. To je ogroman problem. Uostalom, pitam se zašto bi tom ravnateljju bilo lako jer ima mladu i lijepu sestru? Što on s njom radi, kako se prema njoj ponaša ako mu je to važno? – pita se Genov. Nikakvih pomaka u smislu iskorjenjivanja seksizma ne vidi, a dok se javne osobe tako ponašaju, kaže, teško je išta očekivati od prosječnoga građanina.

– Vjerujem da bi u društvu europskim državama dužnosnik kojem bi se tako nešto »otelo« morao podnijeti ostavku. Kod nas, naža-

lost, to ne možemo očekivati – zaključuje Genov.

Posebna odgovornost

Javne osobe snose posebnu društvenu odgovornost i moraju voditi računa da svojim izjavama i stavovima utječu na formiranje percepcije velikog dijela javnosti, upozorava pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, Višnja Ljubičić.

– Budući da smo se kao društvo opredijelili za ravnopravnost žena i muškaraca, javne osobe su te koje, prije svih ostalih, primjerom moraju promovirati načela ravnopravnosti, izbjegavajući spolne stereotipe i seksizam. Vrijednost medicinskih sestara i njihov doprinos društvu sigurno se ne mjeri njihovom mladošću ili ljepotom, već stručnošću i brigom za bolesne. Budući da se na taj način ne bi komentirala muška osoba temeljem svoje struke, izjava ministra se temelji na seksističkom poimanju ženske uloge isticanjem, za medicinsku sestru, potpuno nevažnih karakteristika – zaključuje pravobraniteljica.

Predsjednica Hrvatskog sindikata medicinskih sestara Anica Prašnjak poručuje da su sestre prije svega odgovorne i kompetentne osobe koje se bore za zdravlje i život pacijenata, »a ima li neka dvije bore više ili manje ne bi trebala biti tema«, smatra Prašnjak.

– Javne bi osobe morale više paziti što govore – kaže Prašnjak.

Seksizma u javnom prostoru ne nedostaje

Ni drugi ministri zdravstva nisu se libili javno ponižavati pripadnice ženskog roda. Tako je bivši ministar zdravstva Darko Milinović javno pjevao vulgarne i krajnje seksističke bečarce, a njegov prethodnik, također HDZ-ovac Neven Ljubičić, zastupnici SDP-a Mariji Lugarić za vrijeme saborske rasprave o spolnom odgoju poručio: »Ne čudi me, obzirom da ste tako mladi, da ste toliko zainteresirani za spolni odgoj«. Seksističkom izjavom

može se podičiti i Andrija Hebrang, koji je Jadranki Kosor, prije nego je postala premijerkom, poručio »Stajat ćemo svi uz tebe, ne kao da si muško, nego kao da si muškarčina!« Seksističke su izjave redovni dio ne samo Vladinog, nego i saborskog foklora, ali vjerojatno nitko nije nadmašio onu Ante Kovačevića, bivšeg saborskog zastupnika HKDU-a, koji je Vesni Pusić dobacio da je »Bog nije stvorio za mudraca, nego za madraca«.